

Jesper Petersens tale ved Projekt Forskerspirers prisoverrækkelse

Taler

Jesper Petersen
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

28. januar 2022

Kære alle sammen.

Hvor er det godt, at vi endelig kan mødes. Være i samme rum og kunne fordybe os om nogle ting. Det her er faktisk den første tale, jeg holder på et offentligt sted i 3 måneder, og det har tydeligvis været ventetiden værd.

Erik, du kommer med atrieflimren
Emma har Kierkegaard med
William ser på nedbrydning af cigaretskodder

Det er en kæmpe fornøjelse at høre om jeres tanker og arbejde, og det kan jeg sige om jer alle sammen: I udviser faglighed. I udviser flid. I udviser fordybelse. Der er mange fine demonstrationer af nytte af forskningen. I pirrer nysgerrigheden – også på fag man ikke vidste noget om i forvejen.

Det er nogle egenskaber, som er helt centrale for samfundet, og som vores universiteter – om nogen – holder i hævd. Og derfor er det fuldt fortjent og meget passende, at Københavns Universitet har kørt den her fine kulisse i stilling for at hylde og ære jeres dygtighed og nysgerrighed.

Godt arbejde!

At kaste sig ud i gammaglimt

Jeg vil gerne starte med en lille historie, som fandt sted her på universitetet for

halvandet år siden. Vi skal tilbage til sommeren 2020. På studiet i Fysik går tre unge studerende, som skal skrive 1. års-opgave sammen.

De er kæmpe talnørder, og de vil gerne lave noget, hvor de bruger ny teknologi til at behandle tal på en nyskabende måde. De spørger deres vejleder, om han har en ide, og han svarer: ”Ja. Hvad med gammaglimt?”. Vejlederen forklarer, at gammaglimt er nogle kraftige eksplosioner ude i universet, og faktisk lidt af et mysterium inden for astronomien. Forskerne ved, at de kan adskilles i ”lange” og ”korte” gammaglimt, men de ved ikke, hvordan man gør det, selvom de har prøvet i 50 år.

Vejlederen foreslår, at de tre studerende bruger maskinlæring til at løse det her mysterium – behandle den data, der findes om gammaglimt, og måske bidrage med et eller andet.

Maskinlæring er ’next level’ inden for programmering, og de studerende griber udfordringen. De tager i sommerhus og knokler, så sveden sprøjter. Afleverer opgaven til vejlederen.

Han taber kæben, da han læser deres rapport. Ikke fordi det er dårligt. Men fordi de her tre studerende har knækket koden. De har kategoriseret gammaglimt. Og pludselig ringer forskere fra hele verden, som gerne vil høre, hvordan de har båret sig ad.

Modet til at tage fejl

Jeg er, som minister, utrolig stolt over, at det her kan ske for 3 studerende på første år. Det er faglighed, flid og fordybelse i en helt ren form – men det er også noget andet. Og det er derfor, jeg fortæller historien: Det er mod.

Det er modet til at tage chancen og springe ud på dybt vand: Selvom du ikke ved noget som helst om astronomi, og selvom der er en kalkuleret risiko for en dundrende fiasko.

Det kræver en vis portion mod at være forsker. Det kræver, at du træder ud, hvor græsset er højt og tæt og ufremkommeligt – fordi du er den første, der befinder dig lige præcis her. Forskning består først af en række fejl eller modsagte antagelser, inden man rammer plet.

Derfor er et af mine helt store budskaber til jer i dag, at I skal huske at være modige.

Det indebærer en risiko for at tage fejl. Men det indebærer også en chance for, at man tager hele forskningsverdenen på sengen med et videnskabeligt gennembrud, som de tre gutter gjorde.

Ude på den anden side af vinduerne, der ser vi et samfund, hvor perfektionsidealene trænger sig på. I kender det måske fra sociale medier eller den store betydning, som 12-tallerne har fået. Den der fremherskende ide om, at vi gerne skal være fejlfri i alle facetter af tilværelsen. Men den ide, den holder ikke, for som menneske – og ikke mindst som forsker – der skal man formå at tage chancer. Følge sin interesse.

Ministeriet lavede en undersøgelse blandt gymnasieelever forrige år, og den handlede blandt andet om karakterers betydning. Den viste, at 1 ud af 4 gymnasieelever har valgt et fag fra, selvom de var interesserede i det. De vurderede, at faget kunne trække deres karaktergennemsnit ned. Det, synes jeg, er lidt vildt.

Dygtighed er en god ting. Men du skal da følge din nysgerrighed her i livet, særligt hvis du skal være forsker, og kaste dig ud, hvor du ikke kan bunde. Det er her, du udvikler ny viden. Det er her, du udvikler dig som menneske. Det er her, samfundet udvikler sig.

Det gælder bedre kræftbehandling, det gælder elbiler, og det gælder P-piller til mænd, hvilket rent faktisk er noget, man arbejder på.

Derfor vil jeg gerne sende jer videre fra dagen i dag med det ønske: At når I skal vælge uddannelse, søge job og bevæge jer videre i livet, så husk, at faglighed, fordybelse og flid går hånd i hånd med jeres mod. Og jeg vil gerne gentage opfordringen om at huske fællesskaberne - engagementet i at være ung og lære sammen med andre.

Universiteterne bærer et vigtigt ansvar

Kære KU og kære Bente.

Kære universiteter og forskerkontakter, som følger med fra nær og fjern.

Når jeg siger, at forskerspirernes faglighed, flid, fordybelse og mod er vigtigt, så ligger det mellem linjerne, at I er vigtige.

Universiteterne bærer et stort ansvar for at skabe ny viden, som løfter vores velfærd. Viden, som skaber menneskelige fremskridt. Viden, som vi kan sælge til resten af verden, og som skaber nye arbejdspladser. Viden, som trækker os gennem en krise, når den rammer – hvad enten det gælder corona eller klima, hvor regeringen også har prioriteret at styrke den grønne forskning på en lang række felter.

Derfor er det rigtig godt, at I griber de her unge talenter. Giver dem den opmærksomhed, de fortjener, og gør det sammen med koordinatorene på gymnasierne. Også stor tak til jer!

Det er sundt og inspirerende at blive oplyst på den måde, som I har gjort i dag. Uanset om man alene er nomineret eller ender med en pris, er det fantastisk, at I har kastet jer ind i dette arbejde.

Stort tak til jer alle sammen. Og jeg kan forstå, at vi kommer til den alvorlige del nu.

Tak for ordet fra mig!

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Prisuddelingstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jesper-petersens-tale-ved-projekt-forskerspirers-prisoverraekelse>